

СІЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

« МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ І ОПТИМІЗАЦІЯ ГІДРОПНЕВМОСИСТЕМ »

Шифр та назва спеціальності	131 – Прикладна механіка	Факультет / Інститут	ННІ механічної інженерії і транспорту
Назва освітньо-наукової програми	Прикладна механіка	Кафедра	Гідравлічні машини ім. Г.Ф. Проскури

ВИКЛАДАЧ

Панамарьова Ольга Борисівна, agattaold@gmail.com

Кандидат технічних наук, доцент кафедри "Гідравлічні машини ім. Г.Ф. Проскури". Має понад 30 наукових робіт. Закінчила Національний технічний університет «ХПІ» з відзнакою в 2005 році за спеціальністю «Гідравлічні і пневматичні машини». Захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук на тему: «Поліпшення характеристик гідроагрегатів живлення малої потужності для гідросистем шляхом визначення їх раціональних параметрів». Керує бакалаврськими проектами і дипломними роботами магістрів. Веде лекції, лабораторні заняття з курсів: «Математичне моделювання і оптимізація гідропневмосистем», «Моделювання та дизайн процесів, виробів, оснащення»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дисципліна спрямована на оволодіння студентами основ сучасних методів математичного моделювання елементів гідропневмосистем.
Мета та цілі	Формування інженерних знань студентами в галузі розробки математичних моделей гідропневмосистем, які одержали широке застосування у промисловості; навчитися проводити розрахунки статичних і динамічних характеристик гідравлічних систем, порівняння приводів за їх характеристиками, визначати стійкість гідравлічних приводів з урахуванням не лінійності, викласти методику рішення типових інженерних задач за допомогою САПР та сучасних пакетів прикладних програм.
Формат	Лекції, лабораторні роботи, консультації. Підсумковий контроль – іспит.
Результати навчання	Вміння складати та застосовувати математичні моделі основних елементів гідропневмосистем, що застосовуються в інженерній практиці та в дослідницьких роботах.
Обсяг	Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 48 год., лабораторні роботи – 16 год., самостійна робота – 56 год.
Пререквізити	Закінчена вища освіта за рівнем магістр (спеціаліст) за спеціальністю 131 – Прикладна механіка

Вимоги викладача	Студент зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Для проходження дисципліни необхідно мати конспект лекцій з попередніх занять. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних або практичних занять проводиться усна співбесіда за темою та контроль вміння вирішувати прикладні задачі. З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни потрібні відвідуваність і регулярна підготовленість до занять. За відсутності пропущених занять, за наявності відпрацьованих тем на всіх лабораторних роботах, підсумковий контроль може бути виставлений за рейтингом.
-------------------------	---

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

9 семестр

ЗМ 1	Основні поняття та методи математичного моделювання	Самостійна робота	Опрацьовування лекційного матеріалу. Підготовка до лабораторних занять. Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях.
Тема 1 Л 10	Вступ. Поняття про метод математичного моделювання.		
Тема 2 Л 10	Загальна характеристика процесу проектування.		
Тема 3 Л 2	Блочно-ієрархічний підхід до побудови математичних моделей.		
Тема 4 Л 2	Методи перетворення математичних моделей.		
Тема 5 Л 2	Методи перетворення математичних моделей.		
Тема 6 Л 2, ЛЗ 10	Чисельні методи аналізу математичного моделювання		
Тема 7 Л 2, ЛЗ 2	Проведення розрахункових досліджень за допомогою системи комп'ютерної математики – Mathcad.		
ЗМ 2	Чисельні методи аналізу математичного моделювання		
Тема 8 Л 6	Узагальнена функціональна модель робочого процесу в елементах гідропневмоавтоматики.		
Тема 9 Л 10	Питання побудови системи рівнянь робочого процесу елементів гідропневмоавтоматики.		
ЗМ 3	Основні методи теорії оптимальних систем		
Тема 10 Л 2	Основні поняття і положення оптимізації.		
Тема 11 Л 4	Аналіз оптимізаційних моделей.		

Тема 12 Л 6, ЛЗ 4	Методи оптимізації одновимірних задач.
Тема 13 Л 2	Інтегральні оцінки якості перехідних процесів як критерії оптимізації.
Тема 14 Л 2	Багатокритеріальна оптимізація.
Тема 15 Л 2	Методи прямого пошуку.

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна	<ol style="list-style-type: none"> Павленко П. М. Математичне моделювання систем і процесів: навч. посіб. – К. : НАУ, 2017. – 392 с. Математичне моделювання новітніх технологічних систем.: Монографія/ Матвійчук В.А., Веселовська Н.Р., Шаргородський С.А. – Вінниця: 2021. – 193 с Васильєва Л.В., Гончаров О.А., Коновалов В.А., Соловйова Н.А. Чисельні методи розв’язання інженерних задач в пакеті MathCAD. Навч. посібник з дисципліни «Інформатика» для студентів вищих навчальних закладів. – Краматорськ: ДДМА, 2006. – 108 с. Штовба С.Д. Методи оптимізації в середовищі MatLab. Лабораторний практикум. Навчальний посібник. - Вінниця: ВДТУ, 2001. – 56с. Васильєва Л.В., Гончаров О.А., Коновалов В.А., Соловйова Н.А. Чисельні методи розв’язання інженерних задач в пакеті MathCAD. Навч. посібник з дисципліни «Інформатика» для студентів вищих навчальних закладів. – Краматорськ: ДДМА, 2006. – 108 с. 	Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> Ю.А. Буренніков, Л.Г. Козлов, С.В. Репінський. Моделювання системи керування насосом змінної продуктивності за допомогою програмного пакету MATLAB Simulink // Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія. – 2006. – № 1(5). – С. 89-93. – 216 с. Струтинський В.Б., Колот О.В. Математичне моделювання стохастичних процесів у системах приводів: Монографія. - Краматорськ: ЗАТ “Тираж-51” 2005. - 530 с.
	ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ: http://www.kpi.kharkiv.edu/gdm/ http://library.kpi.kharkov.ua http://library.nung.edu.ua/		

НЕОБХІДНІ УМОВИ ДЛЯ ЗДАЧІ ЗАЛІКУ ТА ІСПИТУ

За відсутності пропущених занять, за наявності відпрацьованих тем на **всіх** лабораторних роботах та практичних заняттях, підсумковий контроль може бути виставлений за рейтингом. На залік (екзамен) при невиконанні умов, необхідних для рейтингу, або бажанні студента підвищити підсумкову оцінку вноситься виключно **вирішення прикладних задач** з відповідних тем.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання	Сума балів за всі види навчальної діяльності			Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою			Нарахування балів	Розподіл балів для оцінювання поточної успішності студента	
	90-100	A	відмінно	добре		Поточне тестування та самостійна робота		Сума				
	82-89	B	добре									
	74-81	C	добре									

64-73	D	задовільно	9 семестр			
60-63	E		Змістовий модуль 1			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	100
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	40	20	40	

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ«ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводитися до завідувача кафедри.

Сілабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни